

Marija Černila

*upokojena učiteljica razrednega pouka,
režiserka*

Videm 5 d

2284 Videm pri Ptujju

Društveno življenje v občini Videm

Ključne besede: Videm, društva, kultura, šport, gasilci,
koranti, etnologija, igrišče, folklor, pevski zbor

Društveno življenje v občini Videm

The Life in the Societies of the commune of Videm

IZVLEČEK

Prispevek obravnava društveno življenje prebivalcev občine Videm, ki je že desetletja bogato na področju kulture, športa, humanitarnih in drugih dejavnosti. Pred ustanovitvijo občine Videm so društva delovala v krajevnih skupnostih Videm pri Ptujju in Leskovec, zato so tudi najstarejša (v oklepaju je letnica ustanovitve): Kulturno društvo Franceta Prešerna Videm (1923), Prostovoljno gasilsko društvo Leskovec (1928), Prostovoljno gasilsko društvo Tržec (1931), Športno društvo Videm (1935). Posamezniki so okrog sebe zbirali zanesenjake – prostovoljce, ki so ustvarjali z ljubeznijo, veseljem. Svoje sokrajane so zabavali za edino plačilo – aplavz. Škoda, da so kronike društvenega življenja skromne. Izjema so nekatera društva, med njimi na primer Kulturno društvo Franceta Prešerna Videm, ki ima bogato kroniko, vodil jo je Anton Sedlašek, dolgoletni predsednik. Po ustanovitvi občine Videm in osmih krajevnih skupnosti se je število kulturnih, športnih, humanitarnih in drugih društev povečalo. Ob pripravljanju zbornika jih je bilo 44.

ABSTRACT

The contribution deals with the life in the societies of the commune of Videm that has been rich in the field of culture, sports, humanitarian and other activities for decades. Before the commune of Videm was established, the societies were active in the local communities of Videm pri Ptujju and Leskovec, therefore they belong to the oldest ones: the Cultural Society France Prešeren Videm (established in 1923), the Volunteer Firemen's Society Leskovec (1928), the Volunteer Firemen's Society Videm (1931) and the Videm Sport Club (1935). Some individuals gathered around themselves enthusiasts- volunteers who were willing to work with love and joy. They entertained their fellow residents for one and only payment - applause. It is a pity that the chronicles recording the life in the societies are not very extensive. There are some exceptions e.g. the France Prešeren Cultural Society Videm has got a rich chronicle, the society was lead by the long-time president Anton Sedlašek. After the commune of Videm and eight local communities had been established the number of cultural, sports, humanitarian and other societies was increasing and has now reached the number 44.

Marija Černila, retired elementary school teacher, stage manager, Videm 5 d, 2284 Videm pri Ptujju

Key words: Videm, societies, culture, sports, firemen, korants, ethnology, sports ground, folklore, choir

POVZETEK

Društveno življenje v občini Videm je zelo bogato, saj trenutno deluje 44 društev, vanje je vključenih 4361 občanov. Posebno številna so kulturna in športna društva z bogatim delovanjem, obojih je 26. Njihovo delovanje sega izven meja občine Videm. Udeležujejo se raznih srečanj, ki so organizirana na državni ravni (kulturna srečanja, lige itd.), kjer dosegajo odlične rezultate. Občino Videm predstavljajo tudi v tujini (Folklorno društvo Lancova vas, Folklorno društvo Rožmarin Dolena). Posebno bogato je izročilo pustnih običajev (pobreški plesači, orači, Jurek idr.) in seveda rogatega in pernatega kurenta ali koranta. Zanimiv je tudi okiški korant, ki ima kozuh iz kozjih kož. Naši orači in koranti obiščejo v pustnem času veliko domačih in tujih krajev, preganjajo zimo, orači pa orjejo za dobro letino.

V Gasilski zvezi Videm so zelo aktivni tudi gasilci. Začetek gasilstva sega v leto 1928, ko je bilo ustanovljeno Prostovoljno gasilsko društvo Leskovec, leta 1931 pa Prostovoljno gasilsko društvo Tržec. Gasilska društva imajo bogato tradicijo, so primerno opremljena s tehniko in imajo svoje prostore.

Med drugimi društvi so posebno aktivna tudi upokojska društva, ki imajo veliko članov.

Zadnje čase je v porastu število društev oziroma aktivov žena, deklet in kmetic. Imajo različna imena, vsem pa je skupno izobraževanje, druženje in izmenjavanje izkušenj. Njihove dobrote so nepogrešljive na raznih prireditvah.

Na območju občine Videm so se v društva ali družine organizirali tudi lovci, ribiči in rejci konj.

Pomembno je, da so se organizirala tudi društva za ohranitev in razvoj Haloz – civilne iniciative, ki opozarjajo na neskladen razvoj dela naše občine.

Res imamo vse, kar imajo »veliki«, saj je bilo pred več leti ustanovljeno tudi Društvo prijateljev mladine Videm, ki uspešno deluje za dobro otrok in družin v stiski.

Ljudi, ki so se razdajali za to, da ima društveno življenje v naši občini bogato tradicijo, je veliko. Veliko jih je bilo, veliko jih dela tudi sedaj. Močna je armada predsednikov društev, kar 46 jih je, in vseh članov upravnih, izvršnih in nadzornih odborov. Številni so tudi strokovni vodje, mentorji, poveljniki. Veliko preveč, da bi jih lahko vse naštel. Vem, da jih poznate, saj so med nami, z nami, za nas.

DAS VEREINSLEBEN IN DER GEMEINDE VIDEM

Das Vereinsleben in der Gemeinde Videm ist sehr reich, weil derzeit 44 Vereine tätig sind und darin 4361 Bürger eingegliedert sind. Besonders zahlreich und aktiv sind die Kultur- und Sportvereine (26), und deren Tätigkeit auch außerhalb der Grenzen der Gemeinde Videm reicht. Sie nehmen an verschiedenen Treffen teil, die auf staatlicher Ebene organisiert werden (Kulturtreffen, Ligaspiele), wo sie hervorragende Erfolge erzielen. Sie vertreten die Gemeinde Videm auch im Ausland (Folkloreverein Lancova vas, Folkloreverein Rožmarin Dolena). Besonders reich ist die Überlieferung der Faschingsbräuche (Tänzer aus Pobrežje, Pflüger, Jurek u.a.) und selbstverständlich gehört auch der gehörnte und befiederte *Kurent* oder *Korant* dazu. Interessant ist der *Korant* aus Okič, der einen Pelz aus Ziegenfell trägt. Unsere Faschingsfiguren (*Koranst* und Pflüger), besuchen in der Faschingszeit viele heimische und ausländische Orte, sie vertreiben den Winter und pflügen für eine gute Ernte.

Im Feuerwehrebund Videm sind auch die Feuerwehrleute sehr aktiv. Die Anfänge des Feuerwehrwesens reichen ins Jahr 1928, als der Freiwillige Feuerwehrverein Leskovec gegründet wurde, im Jahr 1931 der Freiwillige Feuerwehrverein Tržec. Die Feuerwehrvereine haben eine reiche Tradition, sie sind verhältnismäßig gut ausgerüstet und haben eigene Räumlichkeiten.

Unter anderen Vereinen sind auch Seniorenvereine mit vielen Mitgliedern sehr aktiv.

In der letzten Zeit wächst die Zahl der Vereine bzw. der Aktive der Frauen, Mädler und Bäuerinnen, sie tragen verschiedene Namen, aber alle haben etwas Gemeinsames: die Bildung, das Beieinandersein und den Erfahrungsaustausch. Sie nehmen mit Ihren kulinarischen Spezialitäten an vielen Veranstaltungen teil. Auf dem Gebiet der Gemeinde Videm gibt es auch Jagd-, Fischer- und Pferdezüchtervereine.

Es ist bedeutend, dass es auch Vereine gibt, die für die Erhaltung und Entwicklung des Hügellands Haloze sorgen – es geht um Zivilinitiativen, die auf die unharmonische Entwicklung dieses Teils unserer Gemeinde aufmerksam machen. Wir haben tatsächlich alles, was die „Großen“ haben, weil es vor mehreren Jahren auch der *Verein der Jugendfreunde* gegründet wurde, der für das Wohl der Kinder und der Familien in Not sorgt.

Es gibt viele Leute, die sich dafür verausgabt haben, dass das Vereinsleben in unserer Gemeinde so eine große Tradition hat. Viele waren es, viele sind es auch jetzt tätig. Es gibt eine große Zahl von Vereinsvorsitzenden, sogar 46, und da sind noch die Mitglieder der Verwaltungs-, Exekutiv- und Aufsichtsausschüsse, fachliche Leiter, Mentoren, Befehlshaber... Viel zu viele, um sie alle aufzuzählen. Ich weiß, dass ihr sie kennt, denn sie sind unter uns, mit uns und für uns da.